

บทที่ 7

การให้ที่จะเป็นผลต่อเมื่อผู้ให้ตาย

การให้ที่จะเป็นผลต่อเมื่อผู้ให้ตาย นั้น หมายถึงการให้ที่ผู้ให้กำหนดให้ผู้รับได้รับทรัพย์สินเมื่อตนได้ตายลง เป็นการกำหนดการแสดงเจตนาทำนิติกรรมให้มีผลเมื่อตนเองตาย ซึ่งต้องบังคับตามกฎหมายว่าด้วยมรดกและพินัยกรรม ซึ่งมาตรา 536 บัญญัติว่า “การให้อันจะให้ผลต่อเมื่อผู้ให้ตายนั้น ท่านให้บังคับด้วยบทกฎหมายว่าด้วยมรดกและพินัยกรรม” และตามมาตรา 1646 และมาตรา 1647 บุคคลใดจะแสดงเจตนาโดยพินัยกรรมกำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สินของตน หรือในการต่าง ๆ อันจะให้เกิดเป็นผลบังคับได้ตามกฎหมายเมื่อตนตายก็ได้ และการแสดงเจตนากำหนดการเผื่อตายนั้นย่อมทำได้ด้วยคำสั่งสุดท้ายกำหนดไว้ในพินัยกรรม

คำพิพากษาฎีกาที่ 1764/2499 สามัญกรียาทำพินัยกรรมคนละฉบับลงวันเดียวกันต่างยกทรัพย์สินให้แก่กันเมื่อตาย มีข้อกำหนดอย่างเดียวกันว่าถ้าอีกฝ่ายตายก่อนให้ทรัพย์สินให้แก่ ก. ดังนี้ ถ้ากรียาตายก่อนทรัพย์สินตามพินัยกรรมของกรียาย่อมตกให้แก่สามี สามีทำพินัยกรรมใหม่ยกทรัพย์สินให้ผู้อื่นได้ จะมีข้อผูกพันให้สามีต้องทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ ก. ไม่ได้ เพราะขัดต่อมาตรา 1707 ข้อตกลงเช่นนี้ไม่ใช่การชำระหนี้แก่บุคคลภายนอก ตามมาตรา 374 แต่เป็นเรื่องยกทรัพย์สินให้ตามพินัยกรรม ส่วนที่ ก. จะได้รับทรัพย์สินก็เป็นกรียาให้เรื่องยกต้องบังคับตามมาตรา 536 เมื่อพินัยกรรมไม่ได้ยกทรัพย์สินให้ ก. โดยตรง และไม่ผูกพันให้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ ก. ตามมาตรา 1707 ก.ก็ไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์สินมรดกของกรียาการที่สามียกทรัพย์สินที่ได้มาให้ผู้อื่นไม่เป็นการใช้สิทธิไม่สุจริต

คำพิพากษาฎีกาที่ 1451/2508 ผู้ตายทำพินัยกรรมแสดงเจตนายกทรัพย์สินที่มีอยู่และทรัพย์สินที่จะเกิดมีในภายหลังให้บุตรผู้รับพินัยกรรมแต่ผู้เดียว เมื่อผู้ตายตายไปแล้วไม่ให้บุตรคนอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินมรดก คำสั่งนี้เป็นการแสดงเจตนากำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สินของผู้ตายแล้ว ทั้งผู้ตายได้ทำคำสั่งของตนไว้ในเอกสารซึ่งทำเป็นพินัยกรรมตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ เอกสารดังกล่าวจึงเป็นพินัยกรรมของผู้ตายโดยชอบด้วยกฎหมาย ส่วนข้อกำหนดอย่างอื่นที่ให้ผู้รับพินัยกรรมทำเลี้ยงผู้ตายจนตลอดชีวิต หรือให้ใช้หนี้แทนแม้จะเป็นการให้กระทำก่อนตายไว้ด้วย เมื่อมีข้อกำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สินไว้แล้ว ก็ทำให้กลับกลายเป็นการยกให้ในระหว่างมีชีวิตไม่